

855.

Na osnovu člana 95 tačke 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O RUDARSTVU

(**"Sl. list Crne Gore", br. 65/08 od 29.10.2008, 74/10 od 17.12.2010**)

Proglašavam Zakon o rudarstvu, koji je donijela Skupština Crne Gore 23. saziva, na četvrtoj sjednici drugog redovnog zasijedanja u 2008. godini, dana 22. oktobra 2008. godine.

Broj: 01-1850/2

Podgorica, 24. 10. 2008. godine

Predsjednik Crne Gore

Filip Vujanović, s.r.

ZAKON

O RUDARSTVU

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način eksploatacije rudnog bogatstva, rudarska mjerenja i rudarski planovi, stručna sprema radnika koji rukovode tehničkim poslovima pri eksploataciji, mjere zaštite na radu i mjere zaštite životne sredine pri izvođenju rudarskih radova kao i druga pitanja od značaja za eksploataciju mineralnih sirovina.

Član 2

Rudno bogatstvo, kao dobro od opšteg interesa, je u državnoj svojini i može se koristiti pod uslovima i na način određen zakonom.

Za korišćenje rudnog bogatstva plaća se naknada u skladu sa zakonom.

Član 3

Rudnim bogatstvom, u smislu ovog zakona, smatraju se sve organske i neorganske mineralne sirovine u čvrstom, tečnom i gasovitom stanju koje se nalaze u primarnom ležištu, u nanosima, odlagalištima, kao i tehnogene mineralne sirovine nastale procesom eksploatacije (u daljem tekstu: mineralne sirovine).

Član 4

Mineralnim sirovinama u smislu ovog zakona, smatraju se:

- 1) sve vrste uglja i uljnih škriljaca;
- 2) ugljovodnici u tečnom i gasovitom stanju (nafta i gas) i ostali prirodni gasovi;
- 3) metalne mineralne sirovine i njihova upotrebljiva jedinjenja;
- 4) nemetalne mineralne sirovine i sirovine za dobijanje građevinskog materijala;
- 5) radioaktivne mineralne sirovine;
- 6) sve vrste soli i sonih voda;
- 7) mineralne i geotermalne vode iz kojih se dobijaju korisne mineralne sirovine i geotermalna energija, kao i podzemne vode vezane za rudarsku tehnologiju i gasovi koji se sa njima javljaju (u daljem tekstu: podzemne vode);
- 8) tehnogene mineralne sirovine koje su rezultat eksploatacije i prerade mineralnih sirovina.

Član 5

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju slijedeća značenja:

- 1) eksploatacija mineralnih sirovina je izvođenje radova na otvaranju, pripremi i otkopavanju ležišta kao i

- transport mineralnih sirovina i izvođenje drugih rudarskih radova u zemlji i na njenoj površini; izvođenje radova na pripremi mineralnih sirovina, a u eksploataciji nafte i zemnih gasova i radovi na separaciji nafte i gasa, pripremi nafte i gasa na eksploatacionom polju za transport i uskladištenje, izdvajanje prirodnih tečnih gasova (etan, propan, butan i prirodni gazolin) u degazolinažama i sličnim postrojenjima, kao i transport ovih sirovina sabirnim naftovodima i gasovodima na eksploatacionom polju;
- 2) priprema mineralnih sirovina je: usitnjavanje mineralnih sirovina (drobljenje, prosijavanje, mljevenje, klasiranje), koncentracija i/ili separacija korisnih minerala od jalovine (ručno ili automatsko odabiranje, gravitacijska, flotacijska, magnetna i elektrostatička koncentracija, luženje mineralnih sirovina i iskopina i dalje pripremanje rastvora u cilju koncentracije korisnih komponenti), odvodnjavanje proizvoda koncentracije, odnosno separacije (zgušnjavanje, filtriranje i sušenje); procesi okrupnjavanja mineralnih sirovina i koncentrata (peletizacija i briketiranje), separacija pijeska, šljunka i kamena i procesi primarne prerade ukrasnog i drugog kamena;
  - 3) ležište mineralne sirovine je dio zemljine kore koji sadrži prostorno ograničenu koncentraciju (akumulaciju) mineralne sirovine, koja je, po količini, kvalitetu i drugim uslovima pogodna za praktično korišćenje (eksploataciju);
  - 4) racionalno korišćenje ležišta mineralne sirovine je: eksploatacija korisne-osnovne mineralne sirovine uz male gubitke, kao i eksploatacija, kada je to ekonomski opravdano i drugih - pratećih mineralnih sirovina koje se nalaze u ležištu;
  - 5) površinski kop je rudnik sa površinskom eksploatacijom ležišta mineralne sirovine;
  - 6) podzemni proizvodni sistem (jama) je rudnik sa podzemnom eksploatacijom ležišta mineralne sirovine;
  - 7) odlagališta (jalovišta) su rudarski objekti na kojima se odlaže nekorisna komponenta koja se dobija izvođenjem rudarskih radova;
  - 8) otkopna metoda je skup tehničkih postupaka i mjera prilikom dobijanja (otkopavanja) mineralnih sirovina sa rudarskim radovima;
  - 9) sigurnosni stub je dio ležišta mineralne sirovine u kojem nije dozvoljena eksploatacija, a koji je u funkciji zaštite podzemnih ili površinskih objekata ili opštih dobara;
  - 10) koncesija je davanje na korišćenje mineralne sirovine u privredne svrhe na osnovu ugovora;
  - 11) rekultivacija predstavlja rudarske radove koji se izvršavaju na eksploatacionom polju radi sanacije površina degradiranih rudarskim radovima u skladu sa rudarskim projektom.

Član 6

Ovaj zakon odnosi se na eksploataciju mineralnih sirovina i na izgradnju, održavanje i korišćenje objekata i postrojenja za eksploataciju mineralnih sirovina.

Član 7

Ovaj zakon ne primjenjuju se na vađenje pijeska i šljunka na vodnom zemljištu koje ne sadrže primjese drugih mineralnih sirovina od opšteg interesa, kao i na mineralne sirovine koje se koriste u ljekovite svrhe.

Vodno zemljište čine korita i obale vodotoka, jezera, obalnog mora, akumulacije i drugih površinskih voda u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode.

Član 8

Rudarskim radovima, u smislu ovog zakona, smatraju se: izrada bušotina, izrada horizontalnih, kosih i vertikalnih jamskih prostorija, rekonstrukcija rudarskih objekata i postrojenja; radovi na pripremi, otvaranju i eksploataciji ležišta; radovi na odlaganju jalovinskog materijala i deponovanju korisnih mineralnih sirovina; radovi na odlaganju flotacijske jalovine; rudarski radovi koji se obavljaju u cilju istraživanja mineralnih sirovina; radni postupci pri montaži, tehničkoj zaštiti, održavanju i radovi koji se izvode u cilju izgradnje objekata na površini i pod zemljom, primjenom eksplozivna i eksplozivnih sredstava za koje građevinsku dozvolu izdaje ministarstvo nadležno za izgradnju objekata.

Član 9

Rudarskim objektima i postrojenjima, u smislu ovog zakona, smatraju se:

- 1) objekti i postrojenja u sastavu rudnika koji su neposredno vezani za tehnološki proces eksploatacije, pripreme, obogaćivanja, oplemenjivanja i obrade mineralnih sirovina;
- 2) transportni sistemi, industrijski kolosjeci, viseće žičare, radionice za remont i održavanje opreme u tehnološkom procesu eksploatacije mineralnih sirovina, putevi i motorna vozila za utovar i prevoz mineralne sirovine od mjesta vađenja do objekata za obogaćivanje i oplemenjivanje i jalovine do odlagališta, osim javnih saobraćajnica;

- 3) objekti i postrojenja za odvodnjavanje i ventilaciju rudnika;
- 4) objekti i postrojenja na naftnim i gasnim poljima koji se koriste u tehnološkom procesu eksploatacije i transporta nafte i gasa na eksploatacionom polju;
- 5) jamski glavni i pomoćni magacini eksploziva i eksplozivnih sredstava;
- 6) elektroenergetski objekti i postrojenja koji služe rudarskoj proizvodnji i čine cjelinu sa električnom mrežom rudnika;
- 7) lampare, garderobe sa kupatilima, prostorije stanice za spasavanje, prostorije za smještaj i održavanje samospasilaca i instrumenata za kontrolu jamskih gasova i mikroklima.

Rudarskim objektima i postrojenjima ne smatraju se objekti za ishranu i smještaj zaposlenih i poslovni objekti izvan eksploatacionog polja.

Član 10

Eksploatacija mineralnih sirovina vrši se na način koji obezbjeđuje racionalno korišćenje ležišta mineralnih sirovina.

Član 11

Eksploatacijom mineralnih sirovina, izradom projektne dokumentacije i izvođenjem radova na izgradnji rudarskih objekata i postrojenja mogu se baviti privredna društva sa svojstvom pravnog lica (u daljem tekstu: privredna društva) koja ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.

Član 12

Privredno društvo koje vrši eksploataciju mineralnih sirovina je dužno istovremeno sa eksploatacijom vršiti geološka doistraživanja, radi inoviranja stanja rezervi u okviru eksploatacionog polja, u skladu sa zakonom kojim se uređuju geološka istraživanja.

Geološka doistraživanja iz stava 1 ovog člana ne vrše se kada su u ležištima u okviru eksploatacionog polja utvrđene rezerve mineralne sirovine u skladu sa članom 40 st. 3 i 4 ovog zakona.

Član 13

Privredno društvo dužno je da se pri eksploataciji mineralnih sirovina pridržava propisa o zaštiti na radu, zaštiti životne sredine, zaštiti od požara i eksplozija, tehničkih propisa koji se odnose na tu vrstu radova i objekata i sprovodi mjere za bezbjednost građana, imovine i zaštite životne sredine.

Član 14

Privredno društvo odgovorno je za štetu koju pričinu izvođenjem rudarskih radova, osim štete koja je nastala usljed više sile i radnjama oštećenog ili trećih lica.

Član 15

Nadzor nad izvršavanjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, tehničkih propisa o zaštiti na radu, zaštiti životne sredine i zaštite od požara i eksplozija pri eksploataciji mineralnih sirovina vrši ministarstvo nadležno za rudarstvo (u daljem tekstu : Ministarstvo).

Član 16

Na izgradnju i rekonstrukciju rudarskih objekata primjenjuju se i propisi o izgradnji objekata.

II. NADLEŽNOSTI

Član 17

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada):

- 1) donosi Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina i pravila za realizaciju mjera utvrđenih ovim planom (u daljem tekstu: Državni plan);
- 2) propisuje bliže uslove i način davanja na korišćenje mineralnih sirovina;
- 3) donosi odluke o dodjeli koncesija u rudarstvu;
- 4) propisuje kriterijume za utvrđivanje visine sredstava za sanaciju i rekultivaciju prostora na kojem se izvode rudarski radovi, način obračunavanja, plaćanja i korišćenja tih sredstava;
- 5) vrši druge poslove u skladu sa zakonima.

Član 18

Ministarstvo:

- 1) propisuje: način vršenja rudarskih mjerenja i izradu rudarskih planova; sadržinu rudarskih projekata; uslove i način polaganja stručnih ispita za oblast rudarstva; način vođenja mjeračkih knjiga i način vođenja katastra eksploatacionih polja; bliže uslove za izdavanje licenci, visinu naknade za izdavanje i ovjeru licenci i način vođenja evidencije izdatih licenci;
- 2) riješava po žalbama u drugostepenom upravnom postupku;
- 3) vrši inspekcijski nadzor;
- 4) vrši druge poslove u skladu sa zakonom.

Član 19

Organ uprave nadležan za rudarstvo (u daljem tekstu: nadležni organ) vrši stručne i sa njima povezane upravne poslove, i to:

- 1) pripremu stručne osnove za izradu Državnog plana;
- 2) pripremu stručne osnove za izradu plana za dodjelu koncesija;
- 3) pripremu dokumentacije neophodne za određivanje predmeta koncesije (elaborati, analize, studije) i priprema predloge za donošenje akata o koncesiji;
- 4) vodi evidenciju o zaključenim ugovorima o koncesijama;
- 5) vrši obračun godišnjih iznosa koncesionih naknada;
- 6) priprema izvještaj o realizaciji ugovora o koncesijama i Državnog plana;
- 7) pripremu stručne osnove za izradu podzakonskih akata koji se odnose na:
  - kriterijume za utvrđivanje naknade za eksploataciju i istraživanja mineralnih sirovina,
  - uslove i način davanja na korišćenje mineralnih sirovina,
  - sadržinu rudarskih projekata,
  - rudarska mjerenja i izradu rudarskih planova,
  - program i način polaganja stručnog ispita u rudarstvu,
  - propise o tehničkim normativima i druge tehničke propise iz oblasti rudarstva;
- 8) izdaje licence u skladu sa ovim zakonom;
- 9) izdaje odobrenja za eksploataciju mineralnih sirovina;
- 10) organizuje reviziju i izdaje odobrenja za izvođenje radova po projektima;
- 11) organizuje tehničke preglede izgrađenih rudarskih objekata i postrojenja i izdaje odobrenja za upotrebu tih objekata;
- 12) utvrđuje ispunjenost uslova za izradu rudarskih projekata, obavljanje eksploatacije mineralnih sirovina i tehničku kontrolu rudarskih projekata;
- 13) daje saglasnost na projektnu dokumentaciju koja se odnosi na izvođenje radova primjenom eksplozivnih sredstava, a za koje dozvolu za građenje izdaje ministarstvo nadležno za građenje objekata;
- 14) vrši obračun sredstava za sanaciju i rekultivaciju prostora na kojem se izvode rudarski radovi i odobrava i prati korišćenje tih sredstava;
- 15) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom.

Član 20

Na akte nadležnog organa može se izjaviti žalba Ministarstvu.
Protiv rješenja Ministarstva može se pokrenuti upravni spor.

III. PLANIRANJE U OBLASTI EKSPLOATACIJE MINERALNIH SIROVINA

Član 21

Eksploatacija mineralnih sirovina se vrši na osnovu Državnog plana koji se sastoji od opšteg plana i plana eksploatacije pojedinih mineralnih sirovina.

Sastavni dio Državnog plana iz stava 1 ovog člana je strateška procjena uticaja na životnu sredinu urađena u skladu sa zakonom.

Državni plan donosi Vlada na period koji nije duži od 10 godina, a nakon pribavljenog mišljenja organa lokalne uprave na čijoj teritoriji je planirana eksploatacija mineralnih sirovina.

Prije isteka perioda važenja Državnog plana, na osnovu izvještaja o njegovoj realizaciji, Vlada odlučuje o potrebi izrade novog plana, njegovoj promjeni ili produžavanju.

Sadržaj Državnog plana utvrđuje se propisom Vlade.

IV. EKSPLOATACIJA MINERALNIH SIROVINA

1. Uslovi za eksploataciju mineralnih sirovina

Član 22

Eksploatacijom mineralnih sirovina može se baviti privredno društvo na osnovu ugovora o koncesiji i koje ima licencu za izvođenje rudarskih radova.

Licencu može dobiti privredno društvo ako je registrovano za eksploataciju mineralnih sirovina i koje ima najmanje jednog zaposlenog diplomiranog inženjera rudarske struke i potreban broj inženjera odgovarajuće struke koji ispunjavaju uslove iz člana 93 ovog zakona i koje za obavljanje poslova na eksploataciji raspolaže sa odgovarajućom tehničkom opremom.

Potreban broj inženjera odgovarajuće struke iz stava 2 ovog člana utvrđuje se aktom privrednog društva na koji saglasnost daje nadležni organ.

Eksploataciju mineralnih sirovina mogu da vrše i strana pravna lica u skladu sa zakonom.

Ispunjenost uslova iz st. 1,2 i 3 ovog člana utvrđuje i licencu izdaje nadležni organ.

Član 23

Eksploataciju mineralnih sirovina za dobijanje građevinskog materijala za sopstvene potrebe mogu vršiti vlasnici zemljišta bez ugovora o koncesiji na osnovu odobrenja i pod nadzorom nadležnog organa lokalne uprave.

Vlasnici zemljišta dužni su da po završetku radova na eksploataciji mineralnih sirovina, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka eksploatacije izvrše sanaciju površina degradiranih radovima iz stava 1 ovog člana.

Član 24

Eksploatacija mineralnih sirovina (šljunak, pijesak i kamen) koje se koriste za izgradnju i održavanje lokalnih infrastrukturnih objekata može se obavljati bez ugovora o koncesiji na osnovu odobrenja i pod nadzorom nadležnog organa lokalne uprave.

Eksploatacija iz stava 1 ovog člana može se odobriti na površini zemlje bez postupka miniranja, osim za lokacije iz čl. 7 i 63 ovog zakona.

Za eksploataciju mineralnih sirovina iz stava 1 ovog člana plaća se naknada.

Visinu naknade iz stava 3 ovog člana utvrđuje nadležni organ lokalne uprave.

Član 25

Ukoliko se prilikom izvođenja radova na osnovu propisa o izgradnji objekata dobije mineralna sirovina iz člana 4 tačka 4 ovog zakona, mineralna sirovina se može koristiti samo u skladu sa uslovima određenim u građevinskoj dozvoli.

Član 26

Pravo na eksploataciju ležišta mineralnih sirovina stiče se na osnovu ugovora o koncesiji zaključenog u skladu sa zakonom i odobrenja:

- 1) za eksploataciju mineralnih sirovina na eksploatacionom polju;
- 2) za izvođenje radova po projektima;
- 3) za upotrebu izgrađenih rudarskih objekata i postrojenja.

Odobrenja iz stava 1 ovog člana izdaje nadležni organ.

Član 27

Predmet koncesije mogu biti :

- 1) ležišta čija je eksploatacija u toku;
- 2) ležišta koja se nalaze u okviru postojećih eksploatacionih polja, a u kojima se ne vrši eksploatacija;
- 3) ležišta koja se nalaze u okviru postojećih eksploatacionih polja, a na kojima je prekinuta eksploatacija;
- 4) ležišta koja su istražena, a nalaze se izvan postojećih eksploatacionih polja i na kojima se ne vrši eksploatacija;
- 5) ležišta na kojima nijesu izvršena detaljna geološka istraživanja, a za koja postoji interes za istraživanje i eksploataciju;
- 6) tehnogena ležišta mineralnih sirovina (rudničke deponije i jalovišta).

Sredstva ostvarena od naknade za korišćenje rudnog bogatstva (koncesiona naknada) prihod su budžeta Crne Gore u

visini od 70 %, a 30 % su prihod opštine na čijoj teritoriji se vrši eksploatacija mineralnih sirovina.

2. Eksploataciono polje

Član 28

Eksploatacija mineralnih sirovina vrši se na odobrenom eksploatacionom polju.

Eksploataciono polje obuhvata istražni prostor u kojem su ovjerene bilansne rezerve mineralnih sirovina, prostor za odlagališta - jalovišta i izgradnju rudarskih objekata, a koji je na površini zemlje ograničen odgovarajućim linijama ili prirodnim granicama i prostire se neograničeno u dubinu zemlje između vertikalnih ravni položenih kroz te linije, odnosno prirodne granice.

Ako na jednom ležištu mineralne sirovine postoje uslovi za otvaranje više rudnika, nadležni organ može odobrenjem za eksploataciju ograničiti eksploataciono polje na jedan dio ležišta mineralne sirovine.

Dio eksploatacionog polja, koje obuhvata prostor za dobijanje mineralne sirovine, predstavlja granice prostora utvrđene ugovorom o koncesiji.

Privredno društvo koje vrši eksploataciju mineralnih sirovina (u daljem tekstu: koncesionar) dužno je da obilježi granice eksploatacionog polja na zemljištu vidnim oznakama u skladu sa posebnim propisima.

Član 29

Vlasnici zemljišta i objekata na eksploatacionom polju kao i ostali građani dužni su pri kretanju i radu na eksploatacionom polju da se pridržavaju mjera zaštite koje koncesionar utvrdi posebnim aktom.

Član 30

Na eksploatacionom polju i odlagalištima otkrivke (jalovine) mogu se graditi samo objekti koji su u funkciji eksploatacije.

Za objekte izgrađene suprotno stavu 1 ovog člana i za njihovo uklanjanje ne pripada naknada.

Član 31

Izuzetno od člana 30 ovog zakona, izgradnja zgrada, željezničkih pruga, javnih puteva, ptt vodova i električnih vodova visokog napona na određenim zaštitnim stubovima može se vršiti ako je u skladu sa prostornim planom opštine i po prethodno pribavljenoj saglasnosti koncesionara.

Prije izrade tehničke dokumentacije za objekte iz stava 1 ovog člana investitor je dužan da od koncesionara pribavi mišljenje o najpovoljnijem pravcu i položaju izgradnje ovih objekata na eksploatacionom polju.

Član 32

Eksploatacija mineralnih sirovina iz šljunčanih, pješćanih i drugih nanosa i napuštenih odlagališta (jalovišta), kao i eksploatacija zrnaste i barske gvozdene rude (površinske mineralne sirovine), vrši se na eksploatacionom polju koje dostiže u dubini do podloge na kojoj se nalaze mineralne sirovine .

3. Odobrenje za eksploataciju mineralnih sirovina na eksploatacionom polju

Član 33

Odobrenje za eksploataciju mineralnih sirovina na eksploatacionom polju (u daljem tekstu: odobrenje za eksploataciju) izdaje nadležni organ, na zahtjev koncesionara.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana naročito sadrži: naziv i vrstu mineralnih sirovina koje se namjeravaju eksploatisati, podatke o podnosiocu zahtjeva, planiranom početku i dinamici izvođenja radova.

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana prilažu se sljedeći dokazi :

- 1) ugovor o koncesiji;
- 2) situaciona karta u razmjeri 1:10.000 (ili većoj) sa ucrtanim granicama eksploatacionog polja, javnim saobraćajnicama, rudarskim radovima i drugim objektima koji se nalaze na eksploatacionom polju, opisom granica, nazivom eksploatacionog polja i naznačenjem opštine na čijoj se teritoriji nalazi;
- 3) potvrdu o bilansnim rezervama mineralnih sirovina koja se izdaje u skladu sa važećim propisima o klasifikaciji i kategorizaciji rezervi;
- 4) studija izvodljivosti eksploatacije ležišta mineralnih sirovina sa prikazom uslova i načina eksploatacije i pripreme mineralnih sirovina sa dinamikom izvođenja radova i podacima o metanoobilnosti, zaprašivosti i zavodnjivosti, oplemenjivanju, upotrebi i plasmanu, mjerama zaštite i sanacije životne sredine kao i podacima

- o tehničkoj opremljenosti i stručnim kadrovima;
- 5) mišljenje nadležnog organa za zaštitu životne sredine na studiju izvodljivosti eksploatacije;
- 6) akt organa nadležnog za poslove urbanizma u pogledu usaglašenosti planirane eksploatacije mineralnih sirovina sa odgovarajućim prostornim, odnosno urbanističkim planovima;
- 7) licenca za izvođenje radova;
- 8) drugi podaci od značaja za izdavanje odobrenja na zahtjev nadležnog organa.

Član 34

Odobrenje za eksploataciju naročito sadrži:

- 1) naziv privrednog društva kojem se odobrava eksploatacija;
- 2) položaj, površina, granice i naziv eksploatacionog polja;
- 3) vrstu mineralnih sirovina koje su predmet eksploatacije;
- 4) situacionu kartu sa ucrtanim granicama eksploatacionog polja ovjerenu od strane organa koji izdaje odobrenje;
- 5) rok u kojem se moraju završiti pripremni radovi i početi sa eksploatacijom;
- 6) uslove i ograničenja koja su data aktima organa nadležnih za poslove uređenja prostora i zaštite životne sredine;
- 7) rok na koji se daje mineralna sirovina na korišćenje.

Član 35

Ako ugovorom o koncesiji i odobrenjem za eksploataciju nijesu obuhvaćene sve vrste mineralnih sirovina koje se nalaze na eksploatacionom polju, korišćenje ostalih mineralnih sirovina može se dati istom ili drugom koncesionaru na osnovu ugovora o koncesiji zaključenog u skladu sa zakonom.

Član 36

Na eksploatacionom polju u kome se vrši podzemna eksploatacija mineralnih sirovina nadležni organ može odobriti površinsku eksploataciju iste ili druge mineralne sirovine, ako se površinskom eksploatacijom ne ugrožava podzemna eksploatacija.

Nadležni organ može, pored odobrenja za površinsku eksploataciju da, odobri i podzemnu eksploataciju iste ili druge mineralne sirovine, ako se podzemnom eksploatacijom ne ugrožava površinska eksploatacija.

Prije izdavanja odobrenja iz st. 1 i 2 ovog člana nadležni organ pribaviće mišljenje koncesionara koji vrši eksploataciju mineralne sirovine.

Član 37

Odobrenje za eksploataciju dostavlja se i nadležnom organu lokalne uprave na čijoj se teritoriji nalazi eksploataciono polje kao i organu državne uprave nadležnom za poslove uređenja prostora.

Član 38

Nadležni organ oduzeće odobrenje za eksploataciju ako se:

- ne otpočne sa eksploatacijom u predviđenom roku;
- radovi ne izvode u skladu sa rudarskim projektom;
- eksploatacijom ugrožava život i zdravlje zaposlenih i trećih lica ili imovina i druga prirodna dobra, a druge mjere predviđene ovim zakonom i drugim propisima nijesu dovoljne da se to spriječi.

Koncesionar nema pravo na naknadu štete u slučaju oduzimanja odobrenja za eksploataciju iz stava 1 ovog člana.

Član 39

Odobrenje za eksploataciju prestaje da važi:

- 1) prestankom postojanja koncesionara kao pravnog lica;
- 2) iscrpljenjem mineralne sirovine na eksploatacionom polju;
- 3) odustajanjem od odobrenja za eksploataciju;
- 4) istekom roka na koji je odobrena eksploatacija;
- 5) oduzimanjem koncesije;
- 6) trajnom obustavom eksploatacije mineralnih sirovina.

4. Tehnička dokumentacija i projektovanje

Član 40

Rudarski radovi izvode se u skladu sa tehničkom dokumentacijom za izvođenje rudarskih radova, koju naročito čine:

- 1) dugoročni programi eksploatacije mineralnih sirovina;
- 2) rudarski projekti, elaborati i studijska rješenja koji su sastavni dio rudarskih projekata;
- 3) godišnji planovi izvođenja radova;
- 4) rudarski planovi i karte;
- 5) geološka dokumentacija;
- 6) dokumentacija o praćenju uticaja rudarskih radova na životnu sredinu.

Tehnička dokumentacija iz stava 1 ovog člana izrađuje se na osnovu projektnog zadatka, rezultata istražnih radova, analiza, elaborata i druge dokumentacije kojima se razrađuju i analiziraju tehnički (urbanistički, energetski, vodoprivredni, saobraćajni, geotehnički, seizmički itd.) i ekonomski uslovi izvođenja radova, uslovi zaštite od požara i eksplozija, zaštite životne sredine, zaštite voda i zaštite na radu i drugi uslovi od uticaja na ocjenu tehničko-tehnološke i ekonomske opravdanosti eksploatacije i izvođenja rudarskih radova.

Rudarski projekti se izrađuju na osnovu bilansnih rezervi mineralnih sirovina A, B i C1 kategorije, sadržanih na prostoru koji je zahvaćen projektom.

Udio bilansnih rezervi A i B kategorije, u smislu stava 3 ovog člana, ne može biti manji od 60 %.

Dugoročni programi iz stava 1 tačka 1 ovog člana se izrađuju u skladu sa rokovima utvrđenim ugovorom o koncesiji, a godišnji planovi se izrađuju najkasnije do 31. januara tekuće godine i dostavljaju Ministarstvu.

Član 41

Izgradnja rudarskih objekata, odnosno eksploatacija mineralnih sirovina vrši se na osnovu odobrenih rudarskih projekata.

Odobrenja i saglasnosti za izvođenje radova daju se na glavni rudarski projekat, dopunski rudarski projekat i uprošćeni rudarski projekat.

Član 42

Glavni rudarski projekat izrađuje se za izgradnju novih podzmenih i površinskih rudarskih objekata i rekonstrukciju sistema otvaranja i pripreme rudarskih objekata radi eksploatacije ležišta mineralnih sirovina, kao i za otvaranje novih rudnih ležišta u postojećim rudnicima.

Glavni rudarski projekat naročito sadrži: tehnički opis radova otvaranja i razrade ležišta, opis tehničko-tehnološkog procesa eksploatacije i metode otkopavanja, opis sigurnosnih i zaštitnih stubova, zaštitu okolnih objekata od uticaja eksploatacije, zonu uticaja rudarskih radova na površinu sa proračunima, a naročito proračun i opis provjetravanja i odvodnjavanja, predračun i predmjer radova, opis snabdijevanja električnom energijom, geološke karte i rudarske planove, potrebne crteže, kao i rezultate hidroloških i geomehaničkih ispitivanja.

Glavni rudarski projekat sadrži projektne rješenja infrastrukture i infrastrukturnih objekata, pogonske sigurnosti i zaštite od opasnih gasova, jamskih požara, eksplozivne ugljene prašine, agresivne mineralne prašine, jonizujućeg zračenja, provale vode, potrebna sredstva i mjere kolektivne i lične zaštite radnika, kao i mjere zaštite životne sredine usaglašene sa elaboratom procjene uticaja na koji je od strane organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine data saglasnost.

Glavni rudarski projekat za površinske kopove, pored elemenata iz stava 2 ovog člana, sadrži i opis tehnologije otkopavanja otkrivke i njenog odlaganja, kao i rekultivacije zemljišta oštećenog rudarskim radovima.

Član 43

Dopunski rudarski projekat izrađuje se za izvođenje rudarskih radova u postojećim rudnicima na otvaranju i eksploataciji novih horizonata, etaža ili djelova sloja i rudnih tijela, izradu novih rudarskih izlaznih i vjetrenih okana, izgradnju jamskih magacina eksploziva ili novu ili bitnu izmjenu postojeće otkopne metode, veću rekonstrukciju rudarskih objekata, objekte trajne obustave radova, sanacije većih klizišta i druge veće sanacije.

Dopunski rudarski projekat iz stava 1 ovog člana sadrži i elemente iz člana 42 ovog zakona ukoliko nijesu obuhvaćeni glavnim rudarskim projektom.

Član 44

Uprošćeni rudarski projekat izrađuje se za rudarske radove: na objektima i postrojenjima koji nijesu obuhvaćeni glavnim ili dopunskim rudarskim projektima; za manje rekonstrukcije na postojećim objektima i postrojenjima, a koji ne mijenjaju koncepciju glavnog ili dopunskog rudarskog projekta; eksploataciju rudnih tijela do 15. 000 tona u okviru eksploatacionog polja i rudnih tijela u eksploatacionom polju čija eksploatacija neće trajati duže od jedne godine.

Uprošćeni rudarski projekat izrađuje se i za izvođenje rudarskih radova na istraživanju mineralnih sirovina koji se

izvode na osnovu odobrenih projekata geoloških istraživanja.

Uprošćeni rudarski projekat sadrži: tehnički opis, predmjer i predračun radova, grafičku dokumentaciju i opis potrebnih mjera zaštite na radu.

Član 45

Bližu sadržinu rudarskih projekata utvrđuje Ministarstvo.

Član 46

Rudarske projekte iz člana 41 ovog zakona može da izrađuje privredno društvo sa svojstvom pravnog lica, odnosno drugo pravno lice, koje ima licencu za izradu rudarskih projekata (u daljem tekstu: nosilac izrade projekta).

Licencu može dobiti privredno društvo, odnosno drugo pravno lice ako je registrovano za izradu rudarskih projekata i ako ima zaposlena najmanje dva diplomirana inženjera iz oblasti za koju se projekat izrađuje, koji ispunjavaju uslove iz člana 90 ovog zakona.

Licencu iz stava 1 ovog člana izdaje nadležni organ.

Nosilac izrade projekta dužan je da se pri izradi projekata pridržava u svemu propisanih mjera zaštite na radu, zaštite životne sredine, zaštite od požara i eksplozija, standarda i tehničkih normativa za rudarske radove i da koristi pouzdane podatke o utvrđenim količinama i kvalitetu mineralnih sirovina i uslovima eksploatacije.

Rudarske projekte kao i njihove sastavne djelove potpisuju i lica koja su kao odgovorni projektanti rukovodili njihovom izradom.

U izradi glavnog i dopunskog rudarskog projekta ne može učestvovati lice zaposleno u pravnom licu koje izdaje uslove za izradu projekata (vodoprivredni, geološki, energetski, saobraćajni, zaštite životne sredine, sanitarni), kao i lice zaposleno u Ministarstvu.

Član 47

Rudarski projekat podliježe tehničkoj kontroli (reviziji).

Tehnička kontrola iz stava 1 ovog člana obuhvata: kontrolu projektnih rješenja u pogledu racionalnog korišćenja mineralnih sirovina, primjene propisanih normativa zaštite na radu, zaštite životne sredine, zaštite od požara i eksplozija, sigurnosti ljudi i podzemnih, površinskih i susjednih objekata, kao i kontrolu usaglašenosti tehničke dokumentacije sa tehničkim propisima koji se odnose na izvođenje radova koji su predmet rudarskog projekta.

Reviziju glavnog i dopunskog rudarskog projekta vrši nadležni organ preko stručne komisije ili pravnog lica (u daljem tekstu: revident) koje ima licencu za izradu rudarskih projekata.

Reviziju uprošćenog rudarskog projekta može da vrši investitor preko stručne komisije ili pravnog lica koje ima licencu za izradu rudarskih projekata.

Članovi stručne komisije iz st. 3 i 4 ovog člana mogu biti lica koja ispunjavaju uslove iz člana 90 ovog zakona.

Troškove revizije iz st. 2 i 3 ovog člana snosi investitor projekta .

Član 48

Rudarski projekti urađeni u inostranstvu podliježu tehničkoj kontroli u skladu sa ovim zakonom.

Tehničkom kontrolom iz stava 1 ovog člana, pored provjere ispunjenosti uslova iz člana 47 ovog zakona, vrši se provjera da li primijenjeni propisi, mjere i uslovi korišćeni za izradu projektne dokumentacije odgovaraju propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Član 49

Reviziju glavnog i dopunskog rudarskog projekta ne mogu vršiti:

- pravno lice koje je izradilo projekat i investitor;
- lica koja su zaposlena kod nosioca izrade projekta;
- lica zaposlena kod investitora na poslovima realizacije rudarskog projekta.

Reviziju rudarskih projekata (glavnih, dopunskih i uprošćenih) ne mogu vršiti lica zaposlena u Ministarstvu, odnosno nadležnom organu.

Član 50

Revident revizionom klauzulom na rudarskom projektu potvrđuje da je revidovani projekat izrađen u skladu sa čl. 42, 43 i 44 ovog zakona.

Revizionna klauzula sadrži ime, prezime i potpis lica koja su izvršila reviziju projekta i pojedinih djelova projekta, a ako reviziju vrši pravno lice klauzula se ovjerava i potpisom i pečatom ovlašćenog lica koje je izvršilo reviziju rudarskog projekta.

Uz revidovani projekat revident iz stava 1 ovog člana prilaže i dokaz da lica koja su izvršila reviziju rudarskog projekta ispunjavaju uslove iz člana 90 ovog zakona, kao i izvještaj revidenta o izvršenoj reviziji rudarskog projekta.

Član 51

Licence koje se izdaju u skladu sa ovim zakonom su:

- 1) licenca za izvođenje rudarskih radova;
- 2) licenca za izradu rudarskih projekata.

Licence iz stava 1 ovog člana izdaju se na osnovu zahtjeva.

Licenca se izdaje na period od pet godina i ovjerava se svake godine.

Za izdavanje i ovjeru licence plaća se naknada.

Sredstva od naknada su prihod budžeta Crne Gore.

Imalac licence je dužan da, najkasnije do 31. decembra tekuće godine, dostavi nadležnom organu podatke kojima dokazuje da za narednu kalendarsku godinu ispunjava uslove za ovjeru licence.

Imalac licence je dužan da o svakoj promjeni uslova za izdavanje licence obavijesti nadležni organ u roku od osam dana od dana promjene uslova.

Nadležni organ oduzeće licencu, ako:

- 1) je imalac licence dobio licencu na osnovu netačnih podataka;
- 2) imalac licence ne dostavi podatke prije isteka roka utvrđenog u stavu 6 ovog člana;
- 3) imalac licence ne obavlja poslove u skladu sa zakonom.

Evidenciju izdatih licenci vodi nadležni organ.

Bliže uslove za izdavanje licenci, u smislu tehničke opremljenosti i potrebnog broja inženjera odgovarajuće struke, obrazac licenci, visinu naknade za izdavanje i ovjeru licenci i način vođenja evidencije izdatih licenci propisuje Ministarstvo.

5. Odobrenje za izvođenje radova

Član 52

Odobrenje za izvođenje radova po glavnom i dopunskom rudarskom projektu izdaje nadležni organ.

Član 53

Izvođenje radova na eksploataciji mineralnih sirovina i izgradnji rudarskih objekata može se vršiti samo na osnovu odobrenih rudarskih projekata, a po dobijanju odobrenja za eksploataciju.

Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za izvođenje radova po glavnom i dopunskom rudarskom projektu naročito se dostavlja:

- rudarski projekat sa revizionom klauzulom;
- potvrda-saglasnost organa koji je izdao uslove da je rudarski projekat urađen u skladu sa izdatim uslovima;
- urbanističko-tehnički uslovi;
- dokaz o pravu svojine ili korišćenja na zemljištu, odnosno službenosti za najmanje dvije godine eksploatacije mineralne sirovine prema dinamici utvrđenoj koncesionim pravom;
- saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine na elaborat procjene uticaja na životnu sredinu ili odluku da nije potrebno vršiti procjenu uticaja koje se izdaju u skladu sa posebnim propisom;
- vodoprivredna saglasnost na projekte kada eksploatacija mineralnih sirovina utiče na režim voda;
- saobraćajna saglasnost za pristup javnim saobraćajnicama;
- licenca za izvođenje radova;
- dokaz o plaćenju naknadi za promjenu namjene korišćenja poljoprivrednog zemljišta.

Za izgradnju rudarskih objekata i postrojenja dostavlja se i dokumentacija u skladu sa propisima o građenju u zavisnosti od vrste objekta i utvrđenih uslova za izradu tehničke dokumentacije, a naročito slijedeće saglasnosti: elektro-energetska, zaštite na radu, sanitarna, protivpožarna, vodovodna, za priključenje na telekomunikacionu mrežu.

Član 54

Odobrenje za izvođenje radova po uprošćenom rudarskom projektu iz člana 44 stav 1 ovog zakona izdaje tehnički rukovodilac rudarskih radova zaposlen kod koncesionara.

Odobrenje za izvođenje radova po projektu iz stava 1 ovog člana izdaje se po prethodno pribavljenoj saglasnosti nadležnog organa.

Ukoliko se radovima po uprošćenom rudarskom projektu utiče na režim voda i narušava životna sredina, pribavljaju se saglasnosti organa nadležnog za poslove vodoprivrede, odnosno zaštite životne sredine.

Koncesionar je dužan obavijestiti rudarsku inspekciju o početku izvođenja rudarskih radova najkasnije 15 dana prije početka izvođenja radova.

Član 55

Ukoliko koncesionar, umjesto studije izvodljivosti eksploatacije mineralnih sirovina iz člana 33 ovog zakona, posjeduje revidovane rudarske projekte za izvođenje radova uz prateću dokumentaciju propisanu za izdavanje odobrenja za izvođenje radova, eksploatacija mineralnih sirovina i izvođenje radova po projektima može se odobriti istim odobrenjem.

Član 56

Koncesionar kome je izdato odobrenje iz čl. 52,54 i 55 ovog zakona dužan je da prilikom izvođenja rudarskih radova obezbijedi tehničko vođenje radova po rudarskoj projektnoj dokumentaciji, tehničkim propisima iz oblasti rudarstva, propisima o zaštiti na radu i zaštiti životne sredine i stručni nadzor u skladu sa propisima o izgradnji objekata.

Član 57

Koncesionar je dužan da obavijesti nadležni organ, rudarsku inspekciju i nadležni organ lokalne samouprave o početku izvođenja radova najkasnije 15 dana prije početka izvođenja radova i odredi lica koja će obavljati poslove tehničkog rukovođenja rudarskim radovima i stručnog nadzora na izgradnji rudarskih objekata.

O izvođenju radova kojima se utiče na režim voda i životnu sredinu obavještava se ministarstvo nadležno za poslove vodoprivrede, odnosno ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine.

Član 58

Nužna odstupanja u pogledu izvođenja rudarskih radova i izgradnje rudarskih objekata kojima se bitno ne odstupa od rudarskih projekata mogu se vršiti uz saglasnost nadležnog organa.

Za odstupanje iz stava 1 ovog člana koncesionar je dužan da, uz zahtjev za izdavanje saglasnosti za odstupanje od odobrenog projekta, dostavi i mišljenje projektanta.

Koncesionar koji obavlja eksploataciju nafte i zemnog gasa može, zbog geoloških uslova i konfiguracije terena, mijenjati lokaciju bušotina predviđenih projektom i planovima o čemu u pisanoj formi obavještava Ministarstvo i dostavlja elaborat opravdanosti promjene lokacije sa mišljenjem nadležnog organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine. Saglasnost za promjenu lokacije izdaje Ministarstvo.

6. Odobrenje za upotrebu rudarskih objekata

Član 59

Izgrađeni rudarski objekti ili djelovi rudarskih objekata koji se mogu samostalno koristiti, prije početka korišćenja, podliježu tehničkom pregledu.

Tehnički pregled iz stava 1 ovog člana, zavisno od vrste objekta, obuhvata pregled: rudarskih i građevinskih radova, električnih postrojenja, uređaja i instalacija i rudarske opreme i postrojenja.

Član 60

Tehničkim pregledom utvrđuje se usklađenost izvedenih radova sa tehničkom dokumentacijom na osnovu koje je izdato odobrenje za izvođenje radova, tehničkim propisima čija je primjena obavezna pri izgradnji rudarskih objekata i mjerama i normativima zaštite na radu i zaštite životne sredine.

Troškove tehničkog pregleda snosi investitor.

Član 61

Tehnički pregled i odobrenje za upotrebu rudarskih objekata i postrojenja izgrađenih na osnovu glavnog i dopunskog rudarskog projekta vrši, odnosno izdaje nadležni organ prema propisima o izgradnji objekata.

Odobrenje za upotrebu rudarskih objekata i postrojenja izgrađenih na osnovu uprošćenog rudarskog projekta izdaje tehnički rukovodilac odgovoran za rad objekata i postrojenja izgrađenih na osnovu uprošćenog rudarskog projekta.

Ako je za izdavanje odobrenja za upotrebu rudarskog projekta posebnim zakonom propisana obaveza prethodnog pribavljanja saglasnosti ili dozvole drugih organa ili organizacija, uz zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi se i saglasnost, odnosno dozvola.

Član 62

Tehnički pregled rudarskog objekta ili dijela objekta iz člana 59 ovog zakona nadležni organ vrši preko stručne komisije ili pravnog lica u skladu sa propisima o izgradnji objekata.

Tehnički pregled iz stava 1 ovog člana ne mogu vršiti pravna i fizička lica koja su učestvovala u izradi i tehničkoj kontroli rudarskog projekta.

Član 63

Na prostoru na kome se nalaze gradska naselja, javne saobraćajnice, vodovodi, gasovodi i naftovodi, električni vodovi visokog napona, područja izvora mineralnih i termalnih voda, spomenici kulture, prirodne rijetkosti i groblja, kao i na području koje je proglašeno zaštićenim (nacionalni parkovi, zaštićene šume i dr.) ili njihovoj neposrednoj blizini ne može se vršiti eksploatacija mineralnih sirovina.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Vlada može dozvoliti eksploataciju i na prostorima, odnosno područjima iz stava 1 ovog člana, uz saglasnost organa u čiju nadležnost spadaju poslovi koji se odnose na te prostore, odnosno područja i utvrđivanje mjera koje se moraju preduzeti radi zaštite tih prostora, odnosno područja.

Član 64

Koncesionari na susjednim eksploatacionim poljima moraju dozvoliti otvaranje ili probijanje otvora za provjetravanje i odvodnjavanje, ako se tim radovima ne dovode u opasnost izgrađeni objekti i izvođenje eksploatacionih radova.

Član 65

Koncesionari na susjednim eksploatacionim poljima moraju dozvoliti izgradnju, odnosno otvaranje ili probijanje puteva, industrijskih kolosjeka i drugih saobraćajnica za prevoženje, odnosno odvoženje mineralnih sirovina, ako se tim radovima ne pogoršavaju uslovi eksploatacije.

Član 66

Koncesionar koji vrši eksploataciju mineralnih sirovina može, za svoje potrebe, koristiti vode koje se otvore rudarskim radovima sve do njihovog utoka u stalne površinske vode, po propisima o vodama i propisima o zaštiti životne sredine.

7. Obustavljanje eksploatacionih radova

Član 67

Ako se radovi u jamama, površinskim kopovima ili revirima za eksploataciju nafte i gasa moraju privremeno obustaviti zbog nepredviđenih okolnosti (provala gasa ili vode, gorski udar, jamski požari, poremećaji na glavnim putevima za ventilaciju, prolaženje, odvodnjavanje i prevoz, klizanje terena, erupcije, promjena režima voda i sl.), koncesionar je dužan privremeno obustaviti radove i o tome obavijestiti rudarsku inspekciju odmah, a najkasnije 24 sata od obustave radova.

Koncesionar je dužan o planiranoj privremenoj obustavi radova obavijestiti nadležni organ i rudarsku inspekciju najkasnije 15 dana prije obustavljanja radova.

Prije obustave radova iz stava 2 ovog člana, čije je trajanje duže od 30 dana, koncesionar je obavezan da izvrši potrebno premjeravanje, dopunu rudarskih planova i da sačini zapisnik o razlozima za obustavljanje radova.

Za vrijeme privremene obustave radova koncesionar je obavezan da obezbijedi redovno održavanje glavnih rudarskih prostorija i objekata na način koji obezbjeđuje kretanje bez opasnosti po život i zdravlje ljudi i sprovede mjere koje će spriječiti zagađivanje životne sredine i nastanak drugih šteta.

Prije ponovnog početka radova iz st. 1 i 2 ovog člana koncesionar je dužan obavijestiti rudarsku inspekciju.

Član 68

U slučaju potpunog ili trajnog obustavljanja eksploatacije koncesionar je dužan da o tome obavijesti nadležni organ i rudarsku inspekciju, najkasnije 15 dana prije obustave radova.

Nadležni organ obrazuje komisiju koja na licu mjesta utvrđuje razloge za obustavljanje radova i posljedice obustave i daje mišljenje o opravdanosti obustave radova sa predlogom mjera.

Član 69

U slučaju potpune ili trajne obustave radova koncesionar je dužan da, u roku od tri mjeseca od dana obustave radova, sve rudarske planove i skice, mjeračke knjige i ostalu dokumentaciju o stanju rudarskih radova preda na

čuvanje nadležnom organu.

U dokumentaciju iz stava 1 ovog člana zainteresovana pravna lica za obnovu eksploatacije mineralnih sirovina na napuštenom eksploatacionom polju imaju pravo uvida.

Za obnovu obustavljenih radova iz stava 2 ovog člana pribavljaju se odobrenja u skladu sa ovim zakonom.

Član 70

U slučaju potpunog ili trajnog obustavljanja rudarskih radova koncesionar je dužan da, na mjestima na kojima su izvođeni rudarski radovi i na rudarskim objektima, preduzme mjere radi zaštite ljudi i imovine, a u skladu sa odobrenim projektima zatvaranja rudnika.

Član 71

Koncesionar je dužan da u toku i po završetku izvođenja radova na eksploataciji mineralnih sirovina, a najkasnije u roku od jedne godine od dana završetka radova, privede zemljište na eksploatacionom polju namjeni prema projektu rekultivacije zemljišta, odnosno da preduzme mjere zaštite životne sredine sadržane u elaboratu procjene uticaja na životnu sredinu na koji je od strane organa državne uprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine data saglasnost i zaštite voda u skladu sa zakonom.

O mjerama iz stava 1 ovog člana izvještavaju se Ministarstvo i ministarstva nadležna za poslove poljoprivrede, vodoprivrede, zaštite životne sredine i nadležni organ lokalne uprave.

Član 72

Ukoliko se utvrdi da nijesu sprovedene mjere iz čl. 70 i 71 ovog zakona, mjere utvrđene projektima iz člana 43 ovog zakon izvršava nadležni organ o trošku koncesionara.

Član 73

Za sanaciju i rekultivaciju zemljišta na kojem je vršena eksploatacija mineralnih sirovina koncesionar je dužan da od svake jedinice proizvoda mineralne sirovine mjesečno izdvaja sredstva za djelimičnu ili potpunu sanaciju zemljišta, a prema odobrenim projektima sanacije i rekultivacije.

Visina sredstava za sanaciju i rekultivaciju prostora na kojem se izvode rudarski radovi, način obračunavanja, plaćanja i korišćenja sredstava bliže se uređuje propisom Vlade.

Član 74

U jamskim pogonima i površinskim kopovima u kojima je potpuno ili trajno obustavljena eksploatacija može se ponovo pristupiti eksploataciji na osnovu novog rudarskog projekta i odobrenja za izvođenje radova po projektu.

Član 75

U privrednom društvu koje vrši eksploataciju mineralnih sirovina pravo na štrajk se ostvaruje pod uslovom da se u vrijeme održavanja štrajka obezbijedi sigurnost objekata i uređaja i zaštita života i zdravlja ljudi.

Zabranjeno je organizovanje i sprovođenje štrajka u jamskim prostorijama ili u drugim objektima i prostorijama u kojima postoji potencijalna opasnost po život i zdravlje ljudi.

Član 76

Radi obezbjeđivanja uslova iz člana 75 ovog zakona u privrednom društvu koje vrši eksploataciju mineralnih sirovina, naročito u jamama sa metanom i opasnom prašinom, kao minimum procesa rada u vrijeme štrajka naročito se mora organizovati nadzor, odvodnjavanje, ventilacija, održavanje prohodnosti puteva u objektima i održavanje uređaja, opreme i instalacija.

Član 77

U slučaju nepostupanja po odredbama čl. 75 i 76 ovog zakona, direktor privrednog društva koje je stupilo u štrajk dužan je da:

- uvede radnu obavezu;
- angažuje radnike iz drugih tehničko-tehnoloških sistema i druge radnike - pojedince;
- preduzme mjere kojima će se obezbijediti ispunjenost uslova iz člana 76 ovog zakona.

8. Katastar eksploatacionih polja

Član 78

Katastar eksploatacionih polja vodi nadležni organ.

U katastru eksploatacionih polja vode se podaci iz odobrenja za eksploataciju mineralnih sirovina na odobrenom eksploatacionom polju, eventualno ograničenje eksploatacije i podaci o pomoćnim jamskim gradnjama van eksploatacionog polja.

Eksploataciono polje se vodi u katastru eksploatacionih polja na ime privrednog društva kojem je odobrena eksploatacija.

Katastar eksploatacionih polja je javna knjiga.

Obrazac javne knjige iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 79

Nadležni organ vodi zbirku isprava i spisak privrednih društava kojima su data odobrenja za eksploataciju i odobrenja za izvođenje radova po projektima.

Zbirku isprava sačinjavaju odobrenja za eksploataciju sa svim prilogima i nacrtima koji su podnijeti uz zahtjev za odobrenje eksploatacije i odobrenje za izvođenje radova, kao i naknadna rješenja donesena u vezi sa eksploatacionim poljima.

Nadležni organ dužan je da trajno čuva originalni primjerak projekta na osnovu kojeg je izdato odobrenje za izvođenje radova.

Član 80

U katastar eksploatacionih polja unose se sve promjene u vezi sa korisnikom eksploatacionog polja, privremenom i trajnom obustavom radova.

Član 81

Eksploataciono polje vodi se u katastru eksploatacionih polja do potpunog iscrpljenja mineralnih sirovina na području tog polja. Smatra se da je eksploataciono polje iscrpljeno za određenu mineralnu sirovinu ako takve sirovine više nema, odnosno ako je u potpunosti otkopana.

Ako do prekida eksploatacije dođe zbog neekonomičnosti i nerentabilnosti eksploatacije, nadležni organ određuje mjere zaštite za preostale rezerve mineralne sirovine na tom polju.

Eksploataciono polje vodi se u katastru eksploatacionih polja ako je koncesionar prije iscrpljenja mineralne sirovine odustao od eksploatacije.

V. RUDARSKA MJERENJA I RUDARSKI PLANOVI

Član 82

Koncesionar je dužan na osnovu mjerenja izrađivati planove, odnosno karte iz kojih se može utvrditi stanje rudarskih radova, njihov međusobni položaj i položaj rudarskih radova u odnosu na stare rudarske radove i na ostale objekte na površini.

Član 83

Koncesionar pri izvođenju rudarskih radova dužan je imati:

- 1) situacioni plan-kartu eksploatacionog polja;
- 2) geološku kartu eksploatacionog polja i njegove okoline sa karakterističnim geološkim profilima;
- 3) plan rudnika sa ucrtanom površinskom situacijom i podzemnim prostorijama, odnosno površinskim kopovima;
- 4) planove pojedinih jama, odnosno površinskih kopova;
- 5) otkopne i etažne planove svih jamskih i površinskih rudarskih radova;
- 6) plan električne mreže, komprimiranog vazduha, vodovodne mreže i dr. kao i jamskih postrojenja sa osnovnim tehničkim podacima;
- 7) planove ventilacije ;
- 8) hidrološke planove;
- 9) propisanu evidenciju o nekretninama na svom eksploatacionom polju;
- 10) plan praćenja slijeganja terena.

Planovi iz stava 1 tač. 4, 5 i 7 ovog člana moraju se dopunjavati mjesečno prema napredovanju rudarskih radova, a planovi iz tač. 3, 6 i 8 samo kada nastanu promjene.

Član 84

Koncesionar koji vrši eksploataciju nafte i zemnog gasa dužan je imati:

- 1) situacioni plan eksploatacionog polja sa naznačenjem svih istražnih i eksploatacionih bušotina i ostalih uređaja;
- 2) geološku kartu eksploatacionog polja i njegove okoline sa karakterističnim geološkim profilima;
- 3) plan naftnog polja;
- 4) strukturnu kartu sa naznačenim granicama rubne vode;
- 5) podatke i izvještaje o bušenju, elektrokarotaznim mjerenjima, zacjevljivanju, perforaciji, osvajanju i mjerenju dinamičkog i statičkog pritiska, gasnom faktoru i svim ostalim fizičko-hemijskim analizama kolektora i fluida.

Član 85

Situacioni plan eksploatacionih polja i sva rudarska mjerenja i grafički prikazi rudarskih radova moraju biti povezani sa tačkama državne trigonometrijske mreže.

Član 86

O svim izvršenim rudarskim mjerenjima koncesionar je dužan voditi mjeračke knjige. Mjeračke knjige iz stava 1 ovog člana moraju biti ovjerene u skladu sa zakonom.

Član 87

Rudarska mjerenja i rudarske planove mogu vršiti, odnosno izrađivati ili dopunjavati lica koja ispunjavaju uslove iz člana 93 ovog zakona.

Ako se pristupi izradi novih rudarskih planova, u njih se prenose svi detalji iz ranijih rudarskih planova.

Član 88

Kopije planova iz čl. 83 i 84 ovog zakona, kao i njihove dopune koncesionar dostavlja nadležnom organu i rudarskoj inspekciji najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za dostavu planova.

Član 89

Bliže uslove za izvođenje rudarskih mjerenja, izradu rudarskih planova, vođenje mjeračkih knjiga i način vođenja katastra eksploatacionih polja propisuje Ministarstvo.

VI. STRUČNA SPREMA ZA OBAVLJANJE ODREĐENIH POSLOVA PRI EKSPLOATACIJI MINERALNIH SIROVINA

Član 90

Izradu rudarskih projekata, odnosno rukovođenje tehničkom kontrolom rudarskih projekata može obavljati lice koje ima visoku školsku spremu rudarske struke, pet godina radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja, nadzora i drugim stručnim poslovima u rudarskim objektima za koje se projekat izrađuje i ovlašćenja za obavljanje tih poslova.

Izradu pojedinih djelova rudarskih projekata, odnosno tehničku kontrolu pojedinih djelova rudarskih projekata može obavljati lice koje ima visoku školsku spremu odgovarajuće struke, tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja, nadzora i drugim stručnim poslovima u rudarskim objektima za koje se projekat izrađuje i ovlašćenje za obavljanje tih poslova.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, izradu rudarskih projekata za objekte na površini (garderobe sa kupatilom, stanice za spasavanje, dispečerske centre, regulacije vodotoka, sonovodi, industrijski kolosjeci, žičare, putevi, radionice, skladišta, rezervoari, glavne trafostanice, dalekovodi, sistem veza i dr.) i za specifične radove na sanaciji rudarskih objekata mogu izrađivati i lica koja ispunjavaju uslove za izradu tehničke dokumentacije u skladu sa propisima o izgradnji objekata.

Član 91

Poslove tehničkog rukovođenja i stručnog nadzora, rudarskih mjerenja, zaštite na radu i rukovanja eksplozivnim sredstvima (tehnički rukovodioci, nadzorno - tehničko osoblje i palioci mina) mogu obavljati zaposlena lica koja ispunjavaju propisane uslove i koji imaju ovlašćenja za obavljanje tih poslova.

Ovlašćenje za obavljanje poslova iz stava 1 ovog člana i člana 90 ovog zakona stiče se polaganjem stručnog ispita. Program i način polaganja stručnog ispita utvrđuje Ministarstvo.

Član 92

Poslovi iz člana 91 ovog zakona u jamama ugroženim metanom ili opasnom ugljenom prašinom mogu vršiti zaposlena lica koja, pored propisanih uslova, imaju najmanje jednu godinu radnog iskustva u jamama ugroženim metanom, odnosno opasnom ugljenom prašinom.

Član 93

Lica raspoređena na poslove iz člana 91 ovog zakona moraju ispunjavati sljedeće uslove, i to :

- 1) glavni tehnički rukovodilac- rudarski fakultet, pet godina radnog iskustva u struci i položen stručni ispit;
- 2) tehnički rukovodilac pogona ili pojedinih tehničkih službi- rudarski fakultet odgovarajućeg smjera, tri godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit;
- 3) tehnički rukovodioci elektro, odnosno mašinske službe ili građevinskih radova koji se obavljaju za potrebe eksploatacije mineralnih sirovina -odgovarajući tehnički fakultet ili odgovarajuća viša tehnička škola, dvije, odnosno tri godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit;
- 4) rukovodilac službe rudarskih mjerenja i izrade rudarskih planova- rudarski ili građevinski fakultet odgovarajućeg smjera ili viša geodetska škola, dvije godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit;
- 5) rukovodilac službe zaštite na radu- rudarski fakultet, tri godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit;
- 6) nadzornik- srednja tehnička škola odgovarajućeg smjera, dvije godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit;
- 7) poslovođa- srednja tehnička škola odgovarajućeg smjera, dvije godine radnog iskustva na poslovima nadzornika u odgovarajućim objektima i položen stručni ispit;
- 8) jamski mjerač, odnosno geometar na površinskim kopovima- srednja tehnička škola geodetskog smjera, dvije godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit;
- 9) palioc mina i rukovaoc u magacinima eksplozivnih sredstava- III stepen školske spreme rudarskog smjera, tri godine radnog iskustva u struci na odgovarajućim poslovima i položen ispit za palioca mina.

Pod školama odgovarajućeg smjera iz stava 1 tač. 6 i 7 ovog člana, u smislu ovog zakona, smatraju se:

- za rad u jamskim pogonima i na površinskim kopovima - srednja tehnička škola rudarskog smjera;
- u objektima za pripremu mineralnih sirovina i obradu kamena - srednja tehnička škola rudarskog, građevinskog ili mašinskog smjera;
- u objektima za eksploataciju nafte i gasa i rudarskim istražnim radovima - srednja tehnička škola rudarskog ili geološkog smjera;
- za elektrotehničke, mašinske i građevinske poslove - srednja tehnička škola elektrotehničkog, mašinskog, odnosno građevinskog smjera.

VII. ZAŠTITNE MJERE

Član 94

Radi zaštite života i zdravlja zaposlenih koncesionar je dužan da:

- 1) opštim aktom uredi zaštitu zaposlenih na radu, u skladu sa specifičnostima i opasnostima koje mogu nastati pri izvođenju rudarskih radova;
- 2) organizuje službu zaštite na radu;
- 3) blagovremeno sprovede sve propisane mjere zaštite na radu;
- 4) obezbijedi zaposlenim lična zaštitna sredstva i ličnu zaštitnu opremu;
- 5) organizuje službu za spasavanje i službu za zaštitu od požara i da ih snabdije potrebnom opremom.

Član 95

Obaveza službe zaštite na radu je da:

- 1) neposredno kontroliše sprovođenje propisa i mjera zaštite na radu i mjera naloženih od strane nadležnih organa;
- 2) vodi evidenciju o nesrećama na radu i profesionalnim oboljenjima, te uzrocima usled kojih su oni nastali;
- 3) proučava uzroke nesreće na radu i profesionalnih oboljenja i daje predloge za preduzimanje mjera i uvođenje metoda rada koje obezbjeđuju njihovo suzbijanje;
- 4) prati zdravstveno stanje zaposlenih i daje predloge za poboljšanje higijenskih uslova na radu;
- 5) daje predloge organu upravljanja radi preduzimanje mjera na unapređenju zaštite na radu;
- 6) radi na obučavanju zaposlenih iz oblasti zaštite na radu;
- 7) izrađuje polugodišnje i godišnje izvještaje o stanju zaštite na radu i dostavlja ih organu upravljanja i rudarskoj inspekciji;

8) obavlja i druge poslove u okviru ovlaštenja koja su utvrđena odgovarajućim propisima i opštim aktima.

Član 96

Poslove spasavanja i zaštite od požara mogu obavljati zaposleni koji su za te poslove posebno osposobljeni. Nadležni organ može, po pribavljenom mišljenju Ministarstva, osloboditi koncesionara od obaveza organizovanja službi iz člana 94 stav 1 tačka 5 ovog zakona.

Član 97

Za organizovanje i funkcionisanje službe zaštite na radu i sprovođenje mjera zaštite na radu odgovoran je organ upravljanja koncesionara.

Član 98

Organ upravljanja koncesionara je dužan da šestomjesečno razmatra stanje zaštite na radu i rad službi zaštite na radu i zaštite od požara i utvrđuje mjere za njihovo unapređenje.

Član 99

Poslove zaštite na radu mogu obavljati zaposleni sa visokom stručnom spremom odgovarajućeg smjera, sa tri godine radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom.

Izuzetno, uz saglasnost nadležnog organa, poslove neposredne kontrole sprovođenja mjera zaštite na radu mogu obavljati i zaposleni sa višom ili srednjom tehničkom školom odgovarajućeg smjera, sa pet godina radnog iskustva u struci i položenim stručnim ispitom.

Član 100

Opštim aktom koncesionara o zaštiti zaposlenih iz člana 94 stav 1 tačka 1 ovog zakona utvrđuje se potreban broj izvršilaca u službi zaštite na radu i zaštite od požara, prava i obaveze zaposlenih u pogledu mjera i normativa zaštite na radu.

Za neposredno sprovođenje mjera zaštite na radu u smislu ovog zakona odgovorni su i zaposleni pojedinačno.

Član 101

Zaposleni kod koncesionara moraju se, prije raspoređivanja na radno mjesto, upoznati sa propisima i mjerama zaštite na radu i u vezi sa radom koje će obavljati, opasnostima koje mogu nastati na radu kao i sa organizovanjem i sprovođenjem mjera zaštite na radu.

Zaposleni koji se prvi put raspoređuje na rudarske radove mora se postepeno, a najmanje 15 dana, uvoditi u proces rada pod neposrednim rukovođenjem i nadzorom lica koji je određen od strane ovlaštenog lica.

Prije raspoređivanja na druge rudarske radove zaposleni se mora upoznati sa tim radovima, mjerama zaštite na radu i opasnostima koje mogu nastati pri izvođenju tih radova.

Zaposleni je dužan da u toku rada poštuje i sprovodi propisane mjere i stalno dopunjuje i usavršava svoje znanje iz oblasti zaštite na radu.

Koncesionar je dužan da donese posebne programe za sticanje i usavršavanje znanja iz oblasti zaštite na radu prema vrsti poslova, odnosno radnih zadataka.

Član 102

Ako se za potrebe koncesionara izvodi dio rudarskih radova u jami ili na površini od strane drugog pravnog lica koje ispunjava propisane uslove, zaposleni kod drugih pravnih lica moraju biti upoznati sa mjerama zaštite na radu, načinom njihovog sprovođenja i opasnostima koje mogu nastati pri izvođenju tih radova.

Nadzor nad sprovođenjem mjera zaštite i primjene tehničkih normativa vrši koncesionar i privredno društvo koje izvodi dio rudarskih radova za potrebe koncesionara.

Međusobni odnosi iz st. 1 i 2 ovog člana uređuju se ugovorom.

Član 103

Koncesionar je dužan da organizuje upoznavanje i obuku zaposlenih sa mjerama sprovođenja planova odbrane i akcije spašavanja u slučaju iznenadnih udesa.

Koncesionar je dužan da jedanput godišnje vrši provjeru poznavanja propisa i mjera zaštite na radu kod nadzorno-tehničkog osoblja, palioca mina, kao i visokokvalifikovanih i kvalifikovanih radnika čiji je rad neposredno vezan za rudarske radove.

Zaposleni koji ne pokažu zadovoljavajuće poznavanje propisa i mjera zaštite na radu, a naročito sprovođenje plana odbrane i akcije spašavanja, ne mogu dalje obavljati poslove dok se ponovnom provjerom ne utvrdi da poznaju propise i mjere zaštite na radu.

Član 104

Ovlašćena lica zaposlena kod koncesionara koja rukovode rudarskim radovima, određeni opštim aktom o zaštiti radnika na radu, kao i zaposleni u službi zaštite na radu, mogu privremeno zabraniti rad zaposlenom koji je izvršio povredu neke od propisanih mjera kojima se ugrožava lična i kolektivna sigurnost.

Protiv zaposlenog kome je privremeno zabranjen rad odmah se pokreće postupak za utvrđivanje povrede radnih obaveza.

Član 105

Koncesionar je dužan da vodi knjigu rudarskog nadzora u koju se unose naređenja rudarske inspekcije izdata na licu mjesta pri vršenju nadzora u rudniku u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje radnika i veće materijalne štete.

U knjigu rudarskog nadzora unose se i nalozi lica iz člana 104 ovog zakona, a koji se odnose na zaštitu na radu i koji su izdata na licu mjesta pri pregledu radova.

Knjiga rudarskog nadzora vodi se posebno za svaku jamu, površinski kop i objekte pripreme mineralnih sirovina.

Član 106

Pri izvođenju rudarskih radova koncesionar je dužan preduzimati potrebne mjere za zaštitu života i zdravlja lica i imovine.

Član 107

Zaposleni kod koncesionara pri izvođenju rudarskih radova dužni su neodložno i najkraćim putem izvijestiti neposrednog rukovodioca o svakoj pojavi opasnosti, a naročito o pojavi eksplozivnih, zagušljivih i otrovnih gasova, o provali vode, pojavi vatre, gorskom udaru, klizanju zemljišta ili drugim pojavama koje mogu ugroziti bezbjednost radnika, materijalnih dobara i imovine.

O pojavama iz stava 1 ovog člana koncesionar je dužan neodložno, u najkraćem roku, izvijestiti rudarsku inspekciju.

Član 108

Koncesionar je dužan da odmah izvijesti rudarsku inspekciju i organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove o svakom smrtnom slučaju, grupnoj povredi, teškoj povredi na radu i udesu u rudniku kao i o pojavi koja bi mogla ugroziti bezbjednost radnika, materijalnih dobara i imovine.

Član 109

Koncesionari su dužni međusobno pružati pomoć čim saznaju da je došlo do udesa (eksplozije, požara, provale vode i sl.) pri čemu su ugroženi životi zaposlenih, a naročito na poziv rudarske inspekcije.

Pomoć iz stava 1 ovog člana koncesionari nijesu dužni pružiti jedino ako njihove ekipe za spasavanje ne bi smjele da se udalje zbog sličnih opasnosti u njihovim objektima.

Član 110

U slučaju udesa iz člana 109 ovog zakona, akcijom spasavanja rukovodi lice zaposleno kod koncesionara koje rukovodi tehničkim poslovima, ako opštim aktom o zaštiti radnika na radu nije određeno drugo lice.

Rudarski inspektor može, ako utvrdi da preduzeto rukovođenje nije dovoljno, odnosno da nije stručno i efikasno, odrediti drugog zaposlenog da rukovodi akcijom spasavanja ili sam može preuzeti rukovođenje akcijom.

U slučaju udesa većih razmjera ili sa težim posledicama, organ lokalne uprave može, na zahtjev rukovodioca akcijom spasavanja ili rudarske inspekcije, narediti i sprovesti mobilizaciju potrebnog broja zaposlenih, prevoznih sredstava i vatrogasnih jedinica, uz naknadu troškova od strane koncesionara koji je ugrožen nastalim udesom.

Član 111

U slučaju nastanka opasnosti iz člana 109 ovog zakona, vlasnici zemljišta dužni su da na svom zemljištu dozvole izvršavanje neophodnih radova potrebnih za otklanjanje opasnosti.

Koncesionar je dužan naknaditi štetu pričinjenu radovima iz stava 1 ovog člana.

VIII. INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 112

Inspekcijski nadzor u okviru nadležnosti Ministarstva vrši inspektor u skladu sa posebnim zakonom.

Član 113

U vršenju inspekcijskog nadzora nad primjenom mjera zaštite na radu rudarski inspektor ima ovlaštenja i dužnosti inspektora rada u skladu sa propisima o zaštiti na radu.

Član 114

Rudarski inspektor je dužan da naročito provjerava:

- 1) da li koncesionar ima odobrenje za izvođenje radova;
- 2) da li se eksploatacija mineralnih sirovina, kao i izgradnja i upotreba objekta vrši na osnovu odobrenja za eksploataciju mineralnih sirovina, odnosno saglasno tom odobrenju;
- 3) da li se sprovode propisi i normativi zaštite na radu pri rudarskim radovima i propisi o bezbjednosti građana i nepokretne i pokretne imovine;
- 4) da li se pri izvođenju rudarskih radova pravilno primjenjuju tehnički propisi koji se odnose na te radove;
- 5) da li stanje rudarskih objekata i postrojenja u jami i na površini odgovara tehničkim propisima i da li je izgradnja ovih objekata i postrojenja izvršena saglasno projektima;
- 6) da li se rudarski radovi izvode po rudarskim projektima i planovima;
- 7) da li se vrše rudarska mjerenja, da li se pravilno izrađuju i redovno dopunjavaju rudarski planovi i ostala dokumentacija potrebna za pravilno tehničko izvođenje rudarskih radova, kao i da li se uredno vode mjeračke knjige;
- 8) da li lica iz člana 91 ovog zakona ispunjavaju propisane uslove za vršenje tih poslova, kao i da li su ostali zaposleni osposobljeni za poslove koje rade;
- 9) da li se transport, uskladištenje i rukovanje eksplozivnim materijalom i tečnim gorivom unutar privrednog društva vrši po propisima;
- 10) da li su ispunjeni uslovi iz čl. 22 i 94 ovog zakona.

Član 115

Ako rudarski inspektor utvrdi da lice zaposleno kod koncesionara ne ispunjava propisane uslove za obavljanje poslova donijeće rješenje kojim će zabraniti licu da obavlja te poslove.

Član 116

Rudarski inspektor dužan je da odmah na licu mjesta ispita uzroke smrtnih i grupnih nesrećnih slučajeva, kao i da naredi mjere koje se bez odlaganja moraju preduzeti i da u najkraćem roku podnese nadležnim organima i privrednom društvu koje obavlja eksploataciju mineralnih sirovina pisani izvještaj sa mišljenjem o uzrocima nesreće.

Član 117

Rudarski inspektor je dužan izvršiti inspekcijski nadzor najmanje jedanput godišnje, a rudarskih objekata i postrojenja ugroženih metanom i opasnom ugljenom prašinom, najmanje jedanput u šest mjeseci.

IX. KAZNE NE ODREDBE

Član 118

Novčanom kaznom od stotrukog do tristotrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj privredno društvo, ako:

- 1) vrši eksploataciju mineralnih sirovina bez odobrenja nadležnog organa (član 33 stav 1);
- 2) izvodi rudarske radove bez odobrenja nadležnog organa (član 52);
- 3) koristi objekte i postrojenja prije dobijanja odobrenja za upotrebu (čl. 59 i 61);
- 4) po završetku ili obustavljanju eksploatacionih radova ne sprovede mjere obezbjeđenja (član 67 stav 4 i član 70);
- 5) u slučaju potpune ili trajne obustave radova, rudarske planove i skice, mjeračke knjige i ostalu dokumentaciju o stanju rudarskih radova ne preda nadležnom organu (član 69);
- 6) ne organizuje službu zaštite na radu i službu za spasavanje (član 94 stav 1 tač. 2 i 5), osim u slučaju

utvrđenom u članu 96 stav 2 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori i odgovorno lice u privrednom društvu.

Član 119

Novčanom kaznom od sedamdesetostrukog do dvjestostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj privredno društvo, ako:

- 1) istovremeno sa eksploatacijom ne vrši geološka doistraživanja u okviru eksploatacionog polja (član 12);
- 2) izvodi rudarske radove po uprošćenom rudarskom projektu bez saglasnosti nadležnog organa (član 54);
- 3) ne prijavi nadležnom organu u određenom roku početak izvođenja rudarskih radova, odnosno početak eksploatacije (član 57);
- 4) pri izvođenju rudarskih i drugih radova i pri postavljenju postrojenja odstupa od odobrenih projekata bez saglasnosti nadležnog organa (član 58);
- 5) po završetku ili trajnom obustavljanju eksploatacionih radova ne obavijesti nadležni organ i rudarsku inspekciju na način propisan ovim zakonom (član 68);
- 6) oštećeno zemljište ne privede prvobitnoj ili nekoj drugoj namjeni (član 71 stav 1);
- 7) ne izdvaja sredstva za sanaciju i rekultivaciju zemljišta (član 73);
- 8) nema rudarske planove ili ih redovno ne dopunjava (član 83).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se novčanom kaznom od sedmostrukog do petnaestostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori i odgovorno lice u privrednom društvu.

Član 120

Novčanom kaznom od pedesetostrukog do strostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori kazniće se za prekršaj privredno društvo, ako:

- 1) ne izvrši obilježavanje eksploatacionog polja na propisan način (član 28 stav 5);
- 2) u propisanom roku ne obavijesti nadležni organ i rudarsku inspekciju o privremenoj obustavi eksploatacionih radova (član 67 st. 1 i 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se novčanom kaznom od trostrukog do desetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori i odgovorno lice u privrednom društvu.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 121

Do osnivanja organa uprave poslove iz njegove nadležnosti obavljaće Ministarstvo.

Član 122

Državni plan eksploatacije mineralnih sirovina donijeće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja Državnog plana iz stava 1 ovog člana eksploatacija mineralnih sirovina vršiće se na osnovu ugovora o koncesiji zaključenog u skladu sa zakonom i odobrenja iz člana 26 ovog zakona.

Član 123

Privredna društva koja vrše eksploataciju mineralnih sirovina dužna su usaglasiti svoje poslovanje sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 124

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi doneseni na osnovu Zakona o rudarstvu ("Službeni list RCG", broj 28/93).

Član 125

Do donošenja novih tehničkih propisa i propisa o zaštiti na radu primjenjivaće se važeći propisi.

Član 126

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, po kojima nije donijeta pravosnažna odluka, okončaće se

po zakonu koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Član 127

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o rudarstvu ("Službeni list RCG", broj 28/93).

Član 128

Ovaj zakona stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-818/10

Podgorica, 22. oktobra 2008. godine

Skupština Crne Gore

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r.